

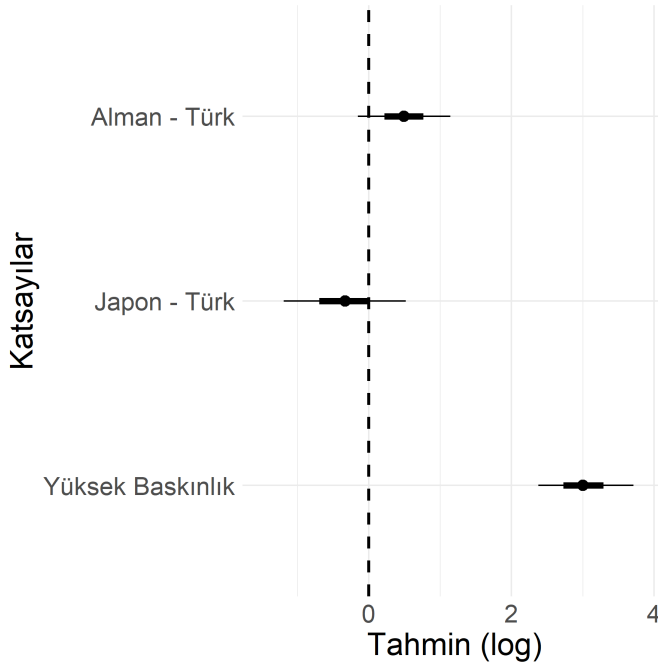
Kültürel Yönelimin İkinci Dildeki Duygusal Uyarılma ve Baskınlığa Etkisi

Bu çalışmada anadili Almanca, Türkçe, ve Japonca olan bireylerde anadil kültürünün ikinci dildeki duygusal uyarılma ve baskınlığa etkisini bir hedef tabanlı duygu analiziyle araştırdık. Duyguların ifade edilmesi birbiriyle bağlantılı olan duygusal uyarılma ve baskınlık boyutlarında farklı kültürel regülasyonlar ve ilişkilere göre değişiklik gösterir (Semin vd., 2002; Warriner vd., 2013). Alan yazındaki duygusal taneciklik araştırmaları ABD gibi bireyciliğin önde olduğu kültürlerde insanların yüksek uyarılma düzeyi olan duygular (örn. "heyecanlı" veya "kızgın") kullanıldığını göstermektedir. Türkiye gibi toplumsallığın baskın olduğu ülkelerde ise benzer durumlar için düşük uyarılma düzeyi olan duygular (örn. "tatmin" veya "üzgün") tercih edilir (Lim, 2016; Taylor vd., 2017). Hofstede'nin kültürel boyutlar teorisinde öne sürülen Bireysellik Endeksi'nde Almanya'nın ardından Japonya ve Türkiye gelmektedir (Hofstede, 1984). Ancak anadil kültüründeki bireycilik yöneliminin ikinci dildeki duygusalıya olan etkisi kültürel aktarım bakımından oldukça az çalışılmıştır.

Mevcut çalışmamıza 23'ü D1 Türkçe, 15'i D1 Almanca, ve 10'u D1 Japonca konuşan 48 üniversite öğrencisi katılmıştır. Bütün katılımcılar öz bildirimlerinde orta düzeyde (B1) İngilizce bildiklerini ifade etmişlerdir. Verilerin çevrimiçi olarak toplanabilmesi için PsyToolKit yazılımını kullandık (Stoet, 2010, 2017). Hedef tabanlı duygu analizini gerçekleştirebilmek için 8 soruluk bir çevrimiçi anket hazırlayıp katılımcılardan hikaye yönlendiricilerini cevaplayarak verilen durum karşısında nasıl hissedeceklerini yazmalarını istedik. Katılımcılar görevi yalnızca ikinci dil olarak konuştukları İngilizce dilinde tamamlamışlardır. Cevapları Python tabanlı doğal dil işleme programı olan Duygu Analizi ve Biliş Motoru'na (Crossley vd., 2017) aktardık. Psiko-Evrimsel Duygu Teorisi (Plutchik, 1980) doğrultusunda ilk olarak EmoLex endeksini (Mohammad & Turney, 2013) kullanarak sekiz ana duyguyu tespit edip ardından yirmi dört duygu çifti oluşturduk. Daha sonra ANEW endeksi ile (Bradley & Lang, 1999) duygusal uyarılma ve baskınlık puanlarını "Yüksek" ve "Düşük" olmak üzere iki değerli ölçümlendirdik.

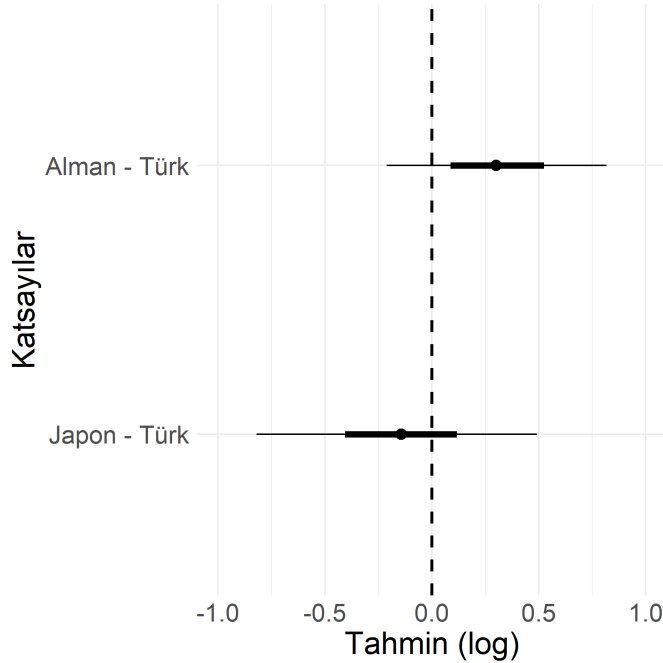
R programlama dilindeki "brms" paketini kullanarak Uyarılma değerleri için bir lojistik regresyon analizi gerçekleştirdik. Modelin sonuçları D2 İngilizce konuşan Japon katılımcıların Türk katılımcılara göre daha yüksek uyarılma düzeyi olan duygular seçtiğini göstermektedir. Alman katılımcılar ise en fazla yüksek uyarılma düzeyi olan duygular kullanmışlardır; yüksek baskınlık ise yüksek uyarılma düzeylerini fazlaca artırmıştır (Şekil 1 ve 2) Bu bulgu alan yazındaki diğer sonuçları desteklemektedir (Semin vd., 2002). Bulgular değerlendirildiğinde, katılımcıların duygu seçimleri Hofstede modelindeki ülkelerin bireysellik puanlarıyla benzerlik göstermektedir (Hofstede, 1984). Katılımcıların ikinci dildeki duygusal uyarılma ve baskınlık seviyeleri kültürel aktarım nedeniyle anadil kültürlerindeki bireycilik yönelimleriyle paralellik taşımaktadır. Sonuç olarak, bu araştırmadaki ön bulgular ikinci dildeki duygusalıya o dilin öğrenildiği yer ile bağlama dayalı olduğunu öne süren "Edinimin Duygusal Bağlamı" hipotezini destekler niteliktedir (Caldwell-Harris vd., 2011).

Şekil 1. Regresyon Analizi Sonuçları (Yüksek Uyarılma)

Not. Nokta medyan tahmini, kalın çizgi %50 inanç aralıklarını (CI) ve ince çizgi ise %95 inanç aralıklarını (CI) temsil etmektedir.

Figure 2. Regresyon Analizi Sonuçları (Yüksek Baskınlık)

Not. Nokta medyan tahmini, kalın çizgi %50 inanç aralıklarını (CI) ve ince çizgi ise %95 inanç aralıklarını (CI) temsil etmektedir.

Referanslar

- Bradley, M., & Lang, P. (1999). *Affective Norms for English Words (ANEW): Instruction Manual and Affective Ratings*. Bükner, P.-C. (2018). Advanced Bayesian Multilevel Modeling with the R Package brms. *The R Journal*, 10(1), 395. Caldwell-Harris, C. L., Tong, J., Lung, W., & Poo, S. (2011). Physiological reactivity to emotional phrases in Mandarin—English bilinguals. *International Journal of Bilingualism*, 15(3), 329–352. Crossley, S. A., Kyle, K., & McNamara, D. S. (2017). Sentiment Analysis and Social Cognition Engine (SEANCE): An automatic tool for sentiment, social cognition, and social-order analysis. *Behavior Research Methods*, 49(3), 803–821. Hofstede, G. (1984). *Culture's Consequences: International Differences in Work-Related Values*. SAGE. Lim, N. (2016). Cultural differences in emotion: Differences in emotional arousal level between the East and the the West. *Integrative Medicine Research*, 5(2), 105–109. Mohammad, S. M., & Turney, P. D. (2013). Crowdsourcing a Word-Emotion Association Lexicon. Semin, G. R., Görts, C. A., Nandram, S., & Semin-Goossens, A. (2002). Cultural perspectives on the linguistic representation of emotion and emotion events. *Cognition and Emotion*, 16(1), 11–28. Plutchik, R. (1980). *Emotion: A Psychoevolutionary Synthesis*. New York: Harper & Row. Stoet, G. (2010). PsyToolkit: A software package for programming psychological experiments using Linux. *Behavior Research Methods*, 42(4), 1096–1104. Stoet, G. (2017). PsyToolkit: A novel web-based method for running online questionnaires and reaction-time experiments. *Teaching of Psychology*, 44(1), 24–31. Taylor, P. J., Larner, S., Conchie, S. M., & Menacere, T. (2017). Culture moderates changes in linguistic self-presentation and detail provision when deceiving others. *Royal Society Open Science*, 4. Warriner, A. B., Kuperman, V., & Brysbaert, M. (2013). Norms of valence, arousal, and dominance for 13,915 English lemmas. *Behavior Research Methods*, 45(4), 1191–1207.